

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΣΩΣΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΑΡΧΕΙΩΝ (Ε.Δ.Ι.Α.) 1940-1974

Κ.-Δ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Κεντρική Δημοτική Βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης, Εθνικής Αμύνης 27, Τ.Κ. 546 21, =

www.edia-makedonias.gr

Α.Μ. ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ 6952/2007, ΑΦΜ 999766417, Δ' ΔΟΥ

9 Απριλίου 1941:

Η Θεσσαλονίκη στο ζυγό της σβάστικα

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ:

80 χρόνια μετά: μνήμη, διεκδίκηση, δικαίωση

Την **Τετάρτη 9 Απριλίου 1941** οι πρώτες μηχανοκίνητες μονάδες του Γ΄ Ράιχ κατέλαβαν στις 8 το πρωί την πλατεία Βαρδάρη, όπου οι αρχές της πόλης παρέδωσαν τα κλειδιά της στους ναζί εισβολείς. Ακολούθησε για τρία χρόνια

και εφτά μήνες μια βάρβαρη κατοχή, με εκατοντάδες νεκρούς από την πείνα, την καταναγκαστική εργασία, τις εκτελέσεις και την γενοκτονία των εβραϊκής καταγωγής συμπολιτών μας - το 1/5 του πληθυσμού της.

Την ίδια μέρα ο μεταξικός δήμαρχος Κ. Μερκουρίου με προκήρυξή του καλούσε τον λαό της πόλης «να επιδείξει εμπιστοσύνη προς τον Στρατόν της Γερμανίας, όστις από της πρώτης εισόδου του εις την πόλιν ετήρησεν έναντι ημών στάσιν γενναιόφρονα και ιπποτικήν...».

Η πραγματικότητα όμως ήταν εντελώς διαφορετική. Το οικονομικό δόγμα των Ναζί για την Ελλάδα, «το έσχατο οχυρό του Γ' Ράιχ», ήταν, εκτός από την κάλυψη των πολεμικών τους αναγκών, η «καλοπέραση του γερμανικού λαού» (Γκέρινγκ). Ήδη από τις πρώτες μέρες της Κατοχής, από τη λεηλασία των πλουτοπαραγωγικών πηγών της χώρας και την αρπαγή των αποθεμάτων σιτηρών και τροφίμων από τους κατακτητές, εμφανίστηκε έλλειψη τροφίμων και 'μαύρη αγορά'. Ο βαρύς χειμώνας του 1941-42 που ακολούθησε, έστειλε στο θάνατο από αστία 1.791 κατοίκους.

Η Θεσσαλονίκη, όμως, παρά τις δουλοπρεπείς υπηρεσίες των δωσιλόγων αξιωματούχων της προς τους κατακτητές, παρέμεινε ανυπότακτη. Ένα μόλις μήνα μετά την κατάληψή της, ιδρύθηκε στην περιοχή των Αμπελοκήπων η «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ», η πρώτη ίσως αντιστασιακή οργάνωση στην κατεχόμενη Ευρώπη, με την ομώνυμη παράνομη εφημερίδα. Όταν, τον Φλεβάρη του 1942, θα ιδρυθεί το *Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο*, η «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» θα προσχωρήσει στην Παμμακεδονική Επιτροπή του ΕΑΜ και η εφημερίδα «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» θα αποτελέσει το δημοσιογραφικό της όργανο.

80 χρόνια μετά η μαρτυρική όσο και ηρωική μνήμη από την τριπλή κατοχή της χώρας μας όχι μόνο παραμένει ζωντανή, αλλά και διεκδικεί από το σημερινό γερμανικό κράτος, ως «καθολικού διαδόχου του Γ' Ράιχ», την ηθική και υλική δικαίωση για τις ωμότητες και τις θυσίες που υπέστη. Αδιάψευστος μάρτυς η πρόσφατη συζήτηση στη γερμανική Βουλή, ανήμερα μάλιστα της εθνικής επετείου, και τα ψηφίσματα που κατέθεσαν το κόμμα της «Αριστεράς» - *Die Linke* και οι «ΠΡΑΣΙΝΟΙ» για την απόδοση των γερμανικών οφειλών προς την Ελλάδα.

Για όλα αυτά θα συζητήσουμε διαδικτυακά το ερχόμενο Σάββατο, 10/4/2021.

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ:

Μαρία Καβάλα, Επ. Καθ., Τμ. Πολιτικών Επιστημών, Α.Π.Θ.,

Καταναγκαστική εργασία, η αρχή της «τελικής λύσης» στη Θεσσαλονίκη

Σπύρος Κουζινόπουλος, Δημοσιογράφος-ερευνητής

Η αντίσταση στην κατεχόμενη Θεσσαλονίκη

Βασίλης Μανουσάκης, Διδ. Τμ. Πολιτικών Επιστημών, Α.Π.Θ.,

Η οικονομική λεηλασία της χώρας από τους Ναζί

Δημήτρης Κούρτης, Εμπειρογνώμων της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής
Διεκδίκησης των Γερμανικών Οφειλών

Η διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών σε νομικό επίπεδο

ΣΥΝΤΟΝΙΖΕΙ:

Τριαντάφυλλος Μηταφίδης, πρόεδρος ΕΔΙΑ 1940-1974 Κ.-Δ. Μακεδονίας

Συμμετοχή-παρακολούθηση της εκδήλωσης από την ιστοσελίδα της ΕΔΙΑ
1940-1974, www.edia-makedonia.gr

Link:

<https://us02web.zoom.us/j/83664879057?pwd=OU9GZzA2NTU0THBDQUlqNndzSDBxUT09>

Θεσσαλονίκη 5/4/2021

Ο πρόεδρος

Τριαντάφυλλος Μηταφίδης

(6974-0168840)

Ο Γ. Γραμματέας

Γιάννης Μοσχίδης

(6979611390)

